Tisztelettel és szeretettel köszöntöm az egybegyűlteket, a díjazottakat, és a bizottság tagjait!

Mindenekelőtt szeretném kifejezni mély hálámat ezért a csodálatos díjért, amelyet idén nekem ítéltek. A Kazinczy-díj számomra nem csupán egy rangos elismerés – sokkal több annál. Hogy megértsék, mit is jelent nekem igazán, engedjék meg, hogy elmeséljem egy kicsit az utamat. Marosvásárhelyen születtem, erdélyi származású színésznő vagyok. Pályámat a Szatmárnémeti Északi Színháznál, mai nevén a Harag György Társulatnál kezdtem, majd a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházhoz kerültem és összesen több, mint húsz évet töltöttem el színészként Erdélyben. Szülőföldemen pályafutásom gyönyörűen, lendületesen alakult – számtalan csodálatos főszerepben állhattam színpadra. Ugyanakkor a mindennapjaink nem voltak könnyűek: mostoha körülmények között dolgoztunk, de mindvégig hittünk benne, hogy hivatásunk szerves része az anyanyelvünk ápolása, megőrzése és továbbadása. Ezt a küldetést vittem magammal, amikor 1988-ban családommal együtt Magyarországra költöztem.

Az anyaországi pályafutásom – ellentétben az erdélyivel – rendkívül göröngyösnek, akadályokkal telinek bizonyult. Habár kezdetben a Nemzeti Színházban játszottam, ami nagy megtiszteltetést jelentett, mégis ekkor éreztem először, mit jelent színészként araszolni, és azt, hogy valahogy nem vagyok igazán része az itteni színházi közegnek. Két év vívódás után úgy döntöttem, hogy otthagyom a Nemzetit és szellemi szabadúszóként folytatom a pályámat – bár akkor még nem is sejtettem, mekkora próbatétel elé állít ez az út.

Következtek az útkeresés évei – kiszolgáltatottsággal, bizonytalansággal, sok csalódással. Mintha egy sűrű dzsungelben kerestem volna a fényt hozó ösvényt. Végül a Jóisten segítségével rátaláltam az új utamra, az egyéni estekre és monodrámákra. A Magyar Örökség Díjat is ezért az egyszemélyes színházért kaptam – bár jól tudjuk, a színház lényege a csapatmunka, amelynek sokáig híján voltam. Újra kellett értelmeznem, mit is jelent számomra a színészet, hogyan szolgálhatom legjobban azt a pályát, amelyet szenvedélyesen szeretek, amely számomra nem csupán hivatás, hanem maga az élet. Mondhatnám, hogy színészből előadóművésszé váltam és az új pályámon újra megtapasztalhattam a közönség szeretetét, elismerését – ezt az ajándékot kaptam vissza, minden nehézségért cserébe.

Ezek a magyarországi göröngyös évek ugyanakkor új színekkel, új árnyalatokkal gazdagították pályámat. Ami azonban változatlanul végigkísért Erdélytől Budapestig, az a magyar nyelv tudatos óvása és szeretete. Mert a nyelv nemcsak a színész munkaeszköze – a nyelv hivatásunk alapja. És még ennél is több: az anyanyelv a legbelsőbb énünk része. Általa ismerjük meg a világot – és a világ is általa ismer meg minket. A színész felelőssége óriási: hogyan szólal meg, hogyan kapcsolódik a közönségéhez a nyelv által. Mindig is törekedtem arra, hogy szerepeimet nyelvileg igényesen, hitelesen formáljam meg – hogy méltón ápoljam gyönyörű magyar nyelvünket. Éppen ezért a Kazinczy-díj számomra nem csupán öröm és megtiszteltetés, hanem mély szakmai elismerés. Úgy tekintek rá, mint a teljes pályám kivételes megbecsülésére. Köszönöm!

Győr, 2025. április 13.

Bálint Márta